Muutokset tietoturvasuunnitelman mallipohjaan uudistuneen asiakastietolain myötä

Määräyksen 3/2024 liitteenä olevaan mallipohjaan on mm. muutettu sanamuotoja, selkeytetty tekstiä ja lisätty ohjetekstejä. Alla olevassa taulukossa on kasattu kappale kappaleelta asioita, jotka aiemman määräyksen (THL:n määräys 3/2021) liitteenä olleen tietoturvasuunnitelman mallipohjan mukaan tehtyyn suunnitelmaan voi lisätä/muuttaa, jotta suunnitelma vastaa uutta mallipohjaa.

Tietoturvasuunnitelman kohta (vanha mallipohja)	**Muutokset**
1. Tietoturvasuunnitelman käyttötarkoitus	Suunnitelman johdantotekstistä on poistettu maininnat vanhan omavalvontasuunnitelman päivittämisestä tietoturvasuunnitelmaksi. (Tammikuussa 2024 voimaan tullut valvontalaki velvoittaa palveluntuottajia laatimaan palveluyksikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman. Suunnitelma tulee laatia tietoturvasuunnitelman lisäksi, eikä sitä tule sekoittaa vanhaan omavalvontasuunnitelmaan.) Lisäksi johdannossa mainitut asiakastietolaki ja THL:n määräys on päivitetty vastaamaan ajankohtaisia versioita. (Asiakastietolaki 703/2023, THL:n määräys 3/2024)
2. Tietoturvasuunnitelman kohde ja päivityskäytännöt	”Tarkistus- ja päivityskäytännöt” on muutettu muotoon ”**Katselmointi-** ja päivityskäytännöt”.
3. Yleiset tietoturvakäytännöt	Ei muutoksia sisältöön.
4. Menettelyt virhe- ja ongelmatilanteissa sekä jatkuvuudenhallinta	”Poikkeustilanteisiin varautumisessa ja jatkuvuuden suunnittelussa noudatetaan seuraavia toimintatapoja” kohtaan lisätty:

CyberCare Kymi -hankkeen rahoituksen on myöntänyt Kymenlaakson liitto, Euroopan Unionin osarahoittamana.

Euroopan unionin osarahoittama

KYMEN LAAKSON LIITTO

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

	- mahdolliset hankinnat liittyen tietojärjestelmähäiriöistä toipumiseen - tietojärjestelmien kriittisyysluokitukset ja niiden mahdolliset vaikutukset varautumisen toteuttamisen käytäntöihin ”Virhe- ja ongelmatilanteissa noudatetaan seuraavia toimintatapoja” on muutettu muotoon ” Virhe- ja ongelmatilanteissa **sekä niistä toipumisessa** noudatetaan seuraavia toimintatapoja”. Kohtaan lisätty: - tietojärjestelmien kriittisyysluokitteluista johtuvat varautumisen toteuttamisen käytännöt - tietoturvapoikkeamiin liittyvät oleelliset tiedot ja tietoturvapoikkeamien juurisyiden selvittäminen - mahdolliset raportointikanavat tietoturvapoikkeamien ilmoittamisessa - toimenpiteet lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratilanteista, jos tietojärjestelmä tai hyvinvointisovellus täyttää lääkinnällisen laitteen määritelmän, ilmoittaminen Fimealle - toimenpiteet toipumisvaiheessa /-vaiheissa sekä jatkokehittämistoimenpiteet saatujen kokemusten pohjalta toiminnan palauduttua normaalitilanteeseen -> jatkuvuudenhallinnan jatkuva kehittäminen
5. Henkilöstön koulutus ja osaaminen sekä tietojärjestelmien käyttöohjeet ja tietoturvallinen käyttäminen	”Miten huolehditaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyn toimintamallien/-tapojen koulutuksesta ja perehdytyksestä” kohdan esimerkkeihin lisätty tietojen luovuttaminen.
6. Tietojärjestelmien tietoturvakäytännöt	6.1 kohdassa tietojärjestelmät on kuvattava ja luokiteltava kriittisyyden perusteella. Mukaan on otettava myös hyvinvointisovellukset sekä muut asiakkaille tarkoitetut digitaaliset asiointipalvelut.

CyberCare Kymi -hankkeen rahoituksen on myöntänyt Kymenlaakson liitto, Euroopan Unionin osarahoittamana.

Euroopan unionin osarahoittama

KYMEN LAAKSON LIITTO

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

	***Hyvinvointisovellus**: sovellus, joka liittyy omatietovarantoon ja jolla käsitellään hyvinvointitietoa, sekä sovellusta, johon henkilö voi saada asiakastietonsa valtakunnallisesta asiakastietovarannosta, reseptikeskuksesta tai tiedonhallintapalvelusta (asiakastietolaki 3§)* 6.1.2 Otsikko muuttunut. Ennen ”Muusta syystä tietoturva-auditoidut tietojärjestelmät”. Uudessa versiossa ”Muut järjestelmät, joille on tehty tietoturvallisuuden ulkoinen arviointi”. 6.2 kohtaan lisätty: - tietojärjestelmän tuotantokäytön kelpoisuuden varmistaminen Valviran tietojärjestelmärekisteristä
7. Tietojärjestelmien käyttöympäristön tietoturvakäytännöt	7.1 kohtaan lisätty: - etä- ja hybridityökäytännöt erilaisissa liikkuvissa potilas- ja asiakastyötehtävissä 7.2 kohtaan lisätty työasemien ja mobiililaitteiden alle: - laitteiden tietojen poistamiskäytännöt työsuhteiden päättyessä 7.3 kohtaan muokattu yleisten asioiden alle (**tummennetut osat uutta**): - varautuminen toimintaan poikkeustilanteissa ilman **keskeisiä** tietojärjestelmiä – **tietoteknisten ja ei-tietoteknisten keinojen suunnittelu ja tiedon hallinnointi**
8. Kanta-palvelujen liittymisen ja käytön tietoturvakäytännöt	Kohtaan lisätty: - toimintamallit Kanta-palvelujen käytön aktiivisesta seurannasta **ja muutostilanteista** - palvelunantajan ja apteekin vastuutahot häiriötilanteissa

CyberCare Kymi -hankkeen rahoituksen on myöntänyt Kymenlaakson liitto, Euroopan Unionin osarahoittamana.

Euroopan unionin osarahoittama

KYMEN LAAKSON LIITTO

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

	Järjestelmien lisäksi on huomioitava mahdolliset hyvinvointisovellukset.
9. Tietojärjestelmäkohtaiset tarkemmat kuvaukset, ohjeet ja suunnitelmat	Tietojärjestelmät on kuvattava ja luokiteltava kriittisyyden perusteella. Alaluvuissa 9.1 ja 9.2 huomioitava myös mahdolliset hyvinvointisovellukset. Alaluvuissa 9.3 ja 9.4 huomioitava myös sellaiset digitaaliset asiointipalvelut, jotka liittyvät omaan toimintaan.

CyberCare Kymi -hankkeen rahoituksen on myöntänyt Kymenlaakson liitto, Euroopan Unionin osarahoittamana.

Euroopan unionin osarahoittama

KYMEN LAAKSON LIITTO

XAMK Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu